

INCĂLȚĂMINTEA

A CIPŐ

DER SCHUH

Redactor - Szerkesztő:

L. DÁNÉR L.

II

Redacția - Szerkesztőség:

BRAȘOV, Șirul Inului 26
Lensor

Com. revistei - Lapbizottság
Zeitungskomitét:

L. Kún, Brașov
I. Brânzea, Brașov A. Kristóf, Brașov
J. Golnhoffer „ A. Balog „
A. Rätz, „ R. Muerth „
A. Biró „ I. Dávid „
A. Bardócz „ I. Jakner, Cluj
P. Balló „ L. Birș „
C. András „ Gh. Barabás, T. Mureș
A. Dávid „ N. Schmidt, Arad
I. Füleky, Timișoara
A. Laczkovits, Sighișoara
A. Ortner, Arad
Adoc A. „
Cassier: Golnhoffer J. Prundul Roselor
No. 2. Brașov.

Abonamentul pe un an
Előfizetés egy évre 120 L.
Abonament auf ein Jahr
Pentru întreprinderile
Vállalatoknak 1000 L.
Für Unternehmung.

Revista oficială a Asociației Meseriașilor de Incălțăminte din Transilvania, Banat, Crișan și Maramureș.

Az Erdély-, Bánát-, Körösvidék és Máramarosi Lábbelkészítők Szövetségének Hivatalos - Lapja.

Fachblatt der Siebenbürgisch-, Banatisch-, Kreisch- und Maramurescher Schuhmacher - Verband.

Intreprinderile Grig. Alexandrescu S.A.

FABRICĂ DE PIELĂRIE București V., Splaiul Unirii 96.
Produse recunoscute de calitate superioară.

Adresa telegrafică: „GRALEX” București.

DEPOZITE: Cluj: Magazinul Ede Simon, Str. St. O. Josif No. 1.
Arad: Magazinul A. Schwarz & Co. B.-dul Reg. Maria 17.
Cernăuți: Magazinul Iacob Rösler & Fii, Str. Gen. Zadic 6.
Chișinău: Magazinul Pielărie Folb, Str. Piața Nouă 226.

Grigore Alexandrescu Művek R.-T.

BŐRGYÁRAI, București V., Splaiul Unirii 96.
Gyártmányai elismerten a legjobb minőségűek.

Sürgöncim: „GRALEX” București.

LERAKATOK: Cluj: Ede Simon raktára, Str. St. O. Iosif. No. 1.
Arad: A. Schwartz & Co. raktára, B.-dul Regina Maria 17.
Cernăuți: Iacob Rösler és Fiai, Str. Gen. Zadic 6.
Chișinău: Folb' borkereskedés, Str. Piața Nouă 226.

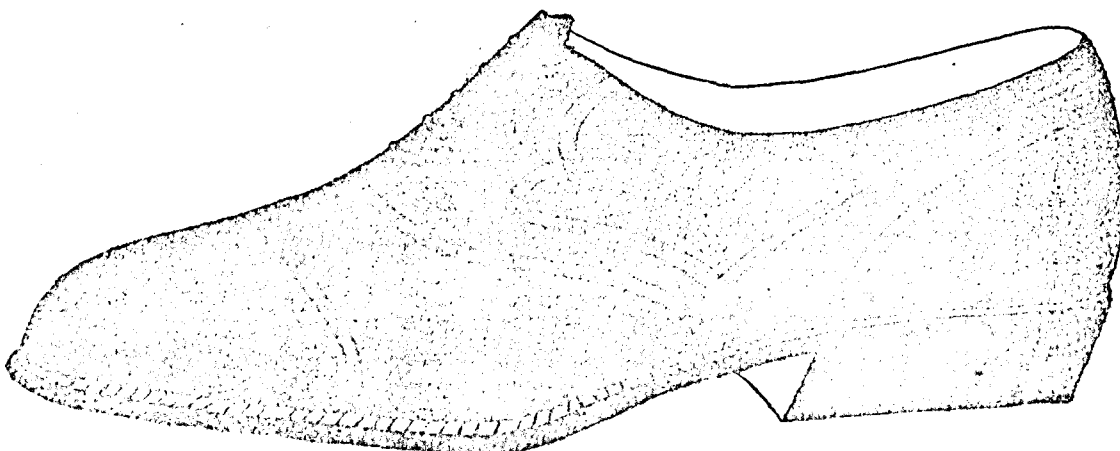
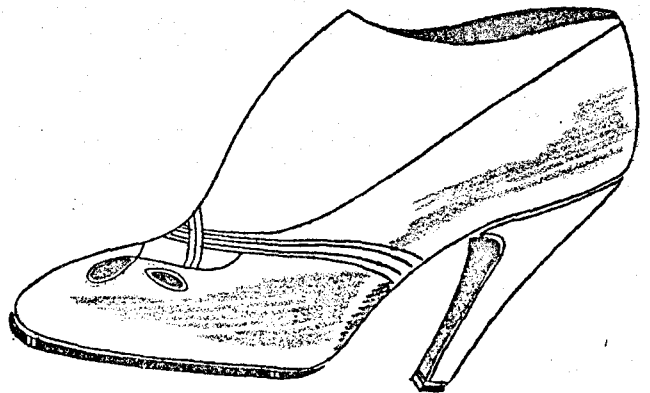
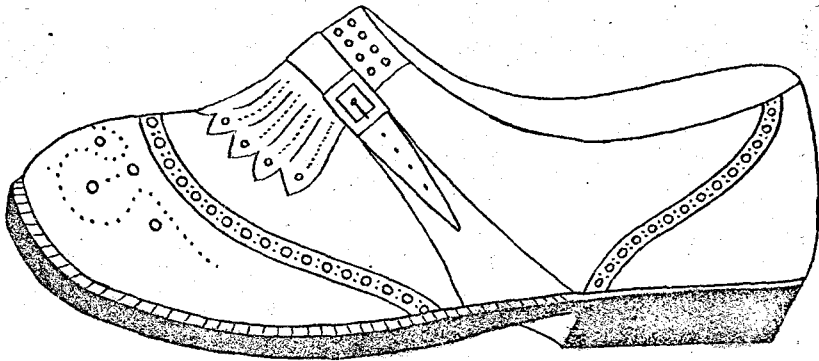
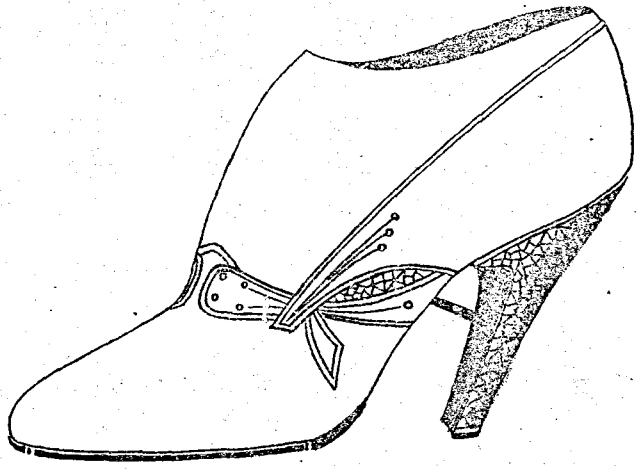
Unternehmung, Grig. Alexandrescu A.G.

LEDERWARENFABRIK, București V., Splaiul Unirii 96.
Erzeugnisse von anerkannt bester Qualität.

Telegraphische Adresse: „GRALEX” București.

LAGER: Cluj: Geschäft Ede Simon, Str. St. O. Iosif No. 1. Cernăuți: J. Rösler u. Söhne, Str. Gen. Zadic 6.
Arad: Geschäft A. Schwarz & Co. Bdul Reg. Maria 17. Chișinău: Lederhandl. Folb, Str. Piața Nouă 226

**PANTOFARUL MODERN
A MODERN CIPÉSZ
DER MODERNE SCHUHMACHER**
Anul II.Évf. No. 2.

Pentru ce ?

De Orlner A.

Pentru ce ne ruinăm? Pentru ce pierе încetul cu încetul mica noastră avere moștenită, sau adunată în timpuri mai bune? Pentru ce trebuie să ne restrângem mereu mai mult în locuințe mai mici, să ne mutăm în prăvălii mai ieftine? Pentru ce avem datoriile la pielar, la stăpânul casei? Pentru ce nu putem să cumpărăm haine noi, în locul celor vechi și stricate? Pentru ce nu putem să ne trimitem copiii la școală? Pentru ce percepătorul ne cercetează zi de zi?

Dacă vorbim despre aceasta cu tovarășii noștri de bransă, fiecare ne dă alt răspuns, după judecata sa. Unul spune că: pentru aceea, pentru că s'au înmulțit clandestinii, cari ne iau munca noastră. Altul spune: pentru că oamenii poartă șoșoni, iar în șoșoni poartă ghete stricate, așadară nu au nevoie nici de ghete noi, nici de reparații și atunci când ar trebui să avem mai mult de lucru, nu avem de fel. Al treilea spune: pentru că tot câștigul nostru ni-l ia statul cu impozitele sale, taxele comunale, Cassa cercuală. Al patrulea zice următoarele: Cauza acestor rele sunt fabricile de ghete, pentru că comercianții vând ghetele de fabrică atât de ieftin, încât nu se poate concura cu ei etc. etc.

Se vede că fiecare are dreptate, dar cu totuși cred că nici unul nu are dreptate.

Este adevărat că clandestinii s'au înmulțit, dar nu ei au stricat prețurile. De multeori se întâmplă chiar că clandestinii lucrează mai scump decât cizmarul vecin. Prețurile le-am frânt noi; noi nu i-am lăsat să plece din prăvălie ca mai înainte, ci am preluat munca cu prețul pe care îl ofera clientul. Unii s'au dus și mai departe și au așezat la prăvăliile lor că lucrează ieftin etc. Natural că munca lor s'a și înmulțit fără de veste și chiar dacă nu au câștigat mai mult decât aceia cari și-au menținut prețurile, ei lucrau însă mai mult. Ceilalți văzând că vecinul lucrează atât de ieftin și că are muncă mai multă, i-au imitat pe accia și chiar i-a supralicitat. Dacă ne gândim bine, că dacă lucrăm mai ieftin, pentru aceasta talpa nu se strică, gheata nu se ruinează mai iute, așadară nici în acest caz nu

vom avea mai multă muncă și astfel nu numai că nu câștigăm mai mult, ci pentru că lucrăm mai ieftin, vom câștiga mai puțin, — în acest caz nu am fi imitat „fârtatele ieftin“, ci l-am fi lămurit și pe el asupra greșelii lui și de atunci am fi putut lucra pe niște prețuri cinstite și corespunzătoare cheltuelilor de producție, prețurilor materialului și plăților pentru muncă de fiecă dată, ceea-ce ne-ar fi asigurat traiul. Acesta este adevărul.

Este adevărat, că șoșonii ne păgubesc mult, pentru că sunt cu mult mai ieftini, decât ghetele bune de iarnă. Dar dacă noi ne-am fi unit cu toții și într'o bună zi am fi ținut o adunare de protestare în toate orașele și comunele din țară, în contra concurenței șoșonilor, care ne ruinează breșna, în acest caz ministrul ar fi putut scumpi șoșonii prin urcarea taxei vamale în așa fel, încât sezonul nostru de iarnă să nu ne ruineze. Acesta este adevărul.

Mai este adevărat că impozitele către stat, taxele comunale, Cassa cercuală ne iau partea cea mai mare din puștinul nostru câștig; este adevărat că suntem împuși după o sumă mult mai mare, decât câștigăm de fapt, dar totuși noi nu ne-am organizat niciodată energic spre a protesta în contra nedreptăților, ci ne-am lăsat în voia instanțelor legiuitoare și arbitrarului organelor oficiale. Acesta este adevărul.

Este deasemenea adevărat, că fabricile de ghete au progresat mult în dauna micii industriei, dar noi nu am cerut niciodată beneficii de impunere, sprijinul statului pentru protejarea micii industriei, ci ne-am plâns mereu, am oftat și nu am făcut nici măcar ceea-ce am fi putut face și fără putere organizată, anume de a fi dezvoltat mai departe industria manuală, așa precum s'a dezvoltat și industria de fabrică. Dacă vom compara ghetele de acum zece ani cu cele de astăzi și mai comparăm ghetele de comandă de acum 10 ani cu cele de astăzi, trebuie să recunoaștem, că noi am rămas înapoi. Din această cauză industria de fabrică ne ia piața noastră. Aceasta este adevărul.

Când este vorba de faptul, că pentru ce nu putem să ne asigurăm un trai celătenesc cinstit, prin

munca noastră, să nu cautăm motivul în împrejurări exterioare, ci să privim în noi și să recunoaștem că de aceea am decăzut la acest nivel aproape neomesc, în care ne aflăm, pentru că vedem un dușman în tovarășul nostru de branșă, iar nu un coleg adevărat, concurăm cu el până la desperare, în loc de a lucra pentru prețuri unitare.

Iată pentru ce am ajuns aici, căci fiecare din noi a crezut, că singur este destul de tare spre a lupta cu viața, cu criza economică și cu marele capital câtă vreme adevărul este, că cu puteri unite, cu muncă comună, am fi putut obține tot ceea-ce nu am obținut, și a cărei lipsă o simțim acum atât de mult. Încă nu este târziu, și acum ne putem uni

și mai putem obține rezultate. Dacă ne vom grupa într'o organizație puternică, vom putea obține cu mult mai mult decât credem.

Acest adevăr l-au recunoscut fabricanții de piele, comercianții de piele, fabricanții de ghete și comercianții de ghete, cari se străduiesc acum, ca în loc de a se mânca reciproc, să se grupeze într'o tabără și astfel să-și îmbunătățească situația. Să nu lăsăm ca asanarea industriei de piele să se facă fără noi, pentru că în acest caz se va face pe pielea noastră. Și noi aparținem branșei și astfel să pretindem participarea la această acțiune; să ne apărăm interesele.

ARAD.

Vizita, dela începutului lui Ianuarie, a președintelui Asociației noastre și a redactorului tehnic al foii noastre, precum și cuvântările lor inflăcărâte, nu au rămas fără efect asupra vieții de organizație a pantofarilor din Arad. Președintele Sindicatului, Axente Adoc și vicepreședintele Rada Joan, au adunat în jurul lor pe toți tovarășii de branșă, cari sunt dispuși să lucreze pentru organizație, le-a făcut mai multe vizite, le-a vorbit, i-a chemat la adunări pe toți maeștri pantofari. Rezultatul s'a și văzut. O mulțime din ei au și intrat ca membri în sindicat. Adunările obișnuite de fiecare Mercuri, au fost vizitate de un mare număr. La ordinea de zi au fost cele mai ardente probleme: Reglementarea prețurilor, impozitele, Casa Cercuală etc. etc. La desbateri au luat parte foarte mulți și au lămurit din diferite puncte de vedere obiectul, pentru ca hotărârile să fie pe cât posibil mai sănătoase și mai oportune.

Reglementarea prețurilor a fost debătută în mai multe adunări. În fine s'a acceptat un tarif al prețurilor, care însă nu este obligatoriu, ci conține prețuri de directivă, pentru ca și aceia cari nu calculează, să poată vedea prețurile reale și să se poată acomoda. La munca comandată, la reparații, s'au stabilit trei categorii de prețuri, corespunzătoare diferitelor calități de muncii și materialului. Faptul, care să fie calitatea de muncă a fiecăruia, îl hotărăște fiecare în parte. Sindicatul nu exercită presiune în nici-o direcție, și se străduiește să facă o apropiere între tovarășii de branșă, prin adunări bine organizate, prin ținerea pe ordinea de zi, permanent, a problemelor, prin desbaterea lor, pentru ca să nu se vadă mereu un concurent în celalalt, cu care ar trebui să se lupte pe viață și pe moarte, ci să vadă în el un tovarăș de soarte, un camarad, cu care trebuie să lupte brați la braț, pentru un trai bun și mai o-

menos. Sindicatul speră că astfel, fără vre-un mijloc de constrângere, numai prin puterea lămuririi, a convingerii, a trezirii conștiinței, va obține ca, încetul cu încetul, fiecare să respecte tariful prețurilor din propriul său interes, bine priceput, și de bună voie, și că nu va vinde marfa sa sub valoarea ce o reprezintă. Și cei cari lucrează pe piață, precum și fabricanții de ghete de export au stabilit pentru ei câte un tarif de prețuri. În legătură cu stabilirea impozitelor, sindicatul a hotărât, că va pretinde cu energie reducerea impozitelor; va pretinde ca stabilirea impozitelor să se facă cu colaborarea delegaților branșei și va sprijini pe delegați cu toată puterea.

În privința asigurării meseriașilor la Casa Cercuală, Sindicatul stă pe punctul de vedere, ca aceasta să nu fie obligatorie. Numai acela să se înscrie, care voește, și în clasa în care vrea. Pretinde autonomia deplină și modificarea tuturilor dispozițiilor nedrepte din lege.

Sindicatul a hotărât că va sprijini asociația generală a micilor industriași, în munca lor pentru remediere, în privința impozitelor, a Casei Cercuale și a altor nedreptăți și că la adunarea generală extraordinară ce se va ține la București în 24 Februarie, va fi reprezentat prin președintele Adoc Axente și Rada Joan, vicepreședinte.

În sfârșit mai amintim, că pentru îmbunătățirea situației materiale a sindicatului, se va aranja la 9 Martie o petrecere cu dans.

Precum vedem, tovarășii noștri de branșă din Arad trăiesc o viața de organizație, vie. Sperăm că aceasta nu va fi numai o inflăcărare trecătoare, ci începutul unei munci de organizare, slăruitoare, cu un scop bine determinat, muncă permanentă, izvoită din cunoașterea precisă și reală a situației.

Orlner.

Bresla noastră și cartelurile!

In atențiunea meseriașilor de încălțăminte.

De Ioan Brânzea
vice-președinte.

Frați colegi! Este știut că și bresla noastră a suferit foarte mult din cauza crizei generale care bântue. Urmarea a fost că foarte mulți dintre noi au fost nevoiți a renunța la brevetul industrial, iar acei cari au continuat profesiunea au fost nevoiți a reduce prețurile încălțăminte la minimum posibil.

De un timp încoace s'a văzut însă că prețurile mărfurilor confecționate în diferite fabrici de încălțăminte au fost majorate simțitor cu aproape 30% și aceasta din cauză că acele întreprinderi concurente nouă s'au cartelat și de comun acord au majorat prețurile.

Rezultatul a fost că fabricile de materii prime, ca talpă, piele, etc..., au majorat și ele prețul, iar noi, cari trebuie să cumpărăm aceste materii prime, confecționăm mai departe pe prețurile acelea, nerealizând absolut nici un beneficiu, atât de necesar pentru cheltuelile întreținerii noastre și a familiilor, cât și pentru plata multor împrumuturi și dobânzi. Noi micii patroni cismarii și pantofarii, rămânem cu ochii mari în fața câștigurilor fabuloase ale fabricelor, realizate pe urma încălțăminteii a căror materiale și le fabrică singură.

Dacă cei mari, pentru că sunt cartelați realizează câștiguri mari, este echitabil ca și noi cei mici să putem realiza cel puțin atâta, ca să ne acoperim nevoile noastre și ale familiei. Deaceia ar trebui să se impune o majorare la mărfurile noastre de, cel puțin 20%

după cum s'a publicat în anul trecut în revistele noastre No. 4 și 5.

Publicul consumator va înțelege că această majorare este impusă de forța împrejurărilor, nicidecum de poftă după câștiguri.

Iarna!

*Ori cât de umed e pe stradă,
Pe ploaie sau chiar pe zăpadă,
Cu tălpi și tocuri PALMA frate,
Îți aperi scumpa sănătate.*

Tăbăcăria Națională S. A. R.

Industria pentru Tăbăcărie

BUCUREȘTI

Cont Virament Banca Naț. No. 99 — Telefon 376/29

Reprezentanța Generală pentru Transylvania, Banat și Bucovina:

M. Marmorstein
CLUJ, C. REG. FERD. 103

Alex. Marmorstein
TURDA, IOAN RAȚIU 107

INFORMAȚIUNI

Moda este: Gheata de antilopă Höttingkalf. Pe lângă ghetele de damă preparate din piele de box și de chevreau, bransa noastră are un nou articol senzațional. Din așa-numita piele de antilopă Höttingkalf, preparată ca antilopa, din piele de vițel, se confecționează ghetele modern de damă, de culoare brună și beige. Ghetele de box și de chevreau se confecționează și pe viitor în cea mai mare parte în culoare neagră, cu ornamente gri. Afară de aceasta și aci se caută ghetele brune și alunii și puțin cele albastre închise.

Tălpi de ghetă din mătase. Natural că ele sunt produsele industriei japoneze. După cât știm tălpile de ghetă confecționate din mătase sunt „indestructibile”, asigură un mers neuzit și sunt mai ieftine decât ghetele de lemn, cari ar fi necesare de prezent. Supraproducția de mătase ar fi atât de mare, încât industria de specialitate, japoneză, caută noi posibilități pentru orice fel de valorificare.

Piele de modă, nouă, franceză. După o informațiune din Paris, s'a pus în circulație o nouă piele modernă franceză, *veau rosé* care nu este altceva, decât pielea de ghetă tăbăcită colorat, împreună cu părul. Pielea nouă se prepară în negru, în culoare castanie și în nuanțe mai închise și se crede că ea va avea o mare căutare în sezonul viitor.

Razele Röntgen în industria de ghetă Americană. În comerțul de ghetă s'au răspândit mult de câțiva ani în străinătate preparatul de străluminare a piciorului „Pedoskop”. În timpul din urmă s'a introdus preparatul de străluminare, în bransa de încălțăminte, într'o nouă înfățișare. O fabrică de mașini americană a construit un astfel de aparat, prin care se luminează gheata fabricată, înainte de impachetare, spre a se constata, dacă nu are cuie, fire, astfel plasate, încât să influențeze defavorabil întrebuințarea, și dacă tocul este bine plasat sau nu. Cu acest aparat se pot controla șese ghetă deodată. Prin acest procedeu de control se economisește nu numai timp, dar el este cu mult mai eficace, decât cel vechi, când defectele trebuiau căutate cu mâna.

Radio și fabricarea ghetelor. Din New-York se comunică: Oficiul de radio federativ din Washington, comunică studiul lui Irwing Cezar, cunoscutul compozitor din New-York, asupra diferitelor efecte ale ascultării radio-lui. Compozitorul arată d. p. că ascultarea radio-ului are influență, într'o măsură destul de considerabilă, și asupra crizei de încălțăminte. Ilustrul compozitor arată că pe lume sunt cel puțin 40 milioane de ascultători la radio, cari șed lângă radio, zilnic, în medie două ore și jumătate, în loc de a se plimba sau de a-și vedea de treburi. Cele 40 milioane de ascultători de radio își tocesc ghetele deci mai puțin și astfel se pierd lunar multe milioa-

ne de dolari, din punctul de vedere al industriei de încălțăminte.

Sfințire de steag. Reuniunea Invalizilor și de înmormântare din Brașov și-a ținut la 25 Februarie 1935 adunarea generală anuală, în care a hotărât, ca, cu ocazia congresului general, ce se va ține anul acesta, să sfințească un drapel, cu prilejul existenței sala de 200 ani. De pe acum se fac toate pregătirile pentru această sărbare.

Invitare.

„Hala de Mărfuri” a maeștrilor meseriași de piele din Brașov „S. A.” va ține la 11 Martie, seara la ora 7 în localul Corporației Meseriașilor. (Str. Furculișii de Jos No. 5.) adunarea sa generală anuală a zecea, la care este invitat prin aceasta fiecare acționar. Ordinea de zi: 1. Deschiderea președintelui. 2. Delegarea verificatorilor proc. verb. 3. Citirea procesului verbal. 4. Raportul direcțiunii despre activitatea pe anul 1934. Raportul comitetului de cenzori și acordarea descărcării. 6. Alegerea direcțiunii și a comisiei de cenzori conform legii noi. 7. Brașov în 25 Februarie 1935. Direcțiunea.

Calapoade la

Iosif Nagy József

kapfafa és sánfa készítő

BRAȘOV, STRADA LUNGĂ No. 124.

FABRICA DE PIELĂRIE FINĂ A FIRMEI

FRĂȚII SCHLOSSER

S. A. P. COMERȚUL CU PRODUSE BRUTE
TIMIȘOARA II, Str. VLAD. DELAMARINA 18

Adresa Telegrafică: SAGAL. — Telef.: 20-19

SPECIALITĂȚI:

SAGAL-BOXURI negru și colorat
SAGAL-NUBUC alb
SAGAL-NACO în orice culoare
SAGAL-CHEVREAUX DE CAL
SAGAL-CHEVRETTE în orice culoare
SAGAL-NAPPA pentru haine de piele
SAGAL-CROCO
MESINI, ANTILOPE

Miért?

Irta: ORTNER B.

Miért megyünk tönkre, miért uszik el lassacskán az öröklött vagy jobb időkben szerzett vagyunkánk, miért kell mindig jobban összehuzódnunk, kisebb lakásba, olcsóbb boltba költözni, miért adósodunk el a bőrösnél, házigazdánál, miért nem tudunk elkopott tönkrement ruhánk helyett újat venni, miért nem tudjuk gyermekeinket iskoláztatni, miért mindennapos nálunk a végrehajtó?

Ha erről beszélgetünk szaktársainkkal, mindegyik a maga meglátása szerint más és más választ ad. Az egyik azt mondja: azért, mert a kontárok elszaporodtak, elveszik előlünk a munkát. A másik: azért, mert hócipőt viselnek az emberek, a hócipőben rossz cipőt, nem kell sem új cipő, sem javítás és amikor legtöbb munkának kellene lenni, nincs munkánk. A harmadik: azért, mert amit keresnénk, azt elviszik az állami adók, városi taxák, betegsegélyző. A negyedik: azt mondja, mindennek a cipőgyárak az okai, a gyárcipőket a kereskedők olyan olcsón árulják, hogy azzal nem lehet versenyezni. És így tovább.

Ugy látszik, mindegyiknek igaza van, de én azt hiszem, hogy egyiknek sincs igaza.

Igaz ugyan, hogy a kontárok elszaporodtak, de nem azok törték le az árakat. Sőt gyakran megtörténik, hogy a kontár drágábban vállal, mint a szomszédos mester. Az árakat mi törtük le. Amikor bekövetkezett a rossz konjunktúra megcsappant a munkánk és a kuncsaft nem volt hajlandó annyit fizetni, mint amennyit mi kértünk, nem hagytuk kimenni a boltból, mint azelőtt, hanem elvállaltuk a munkát annyiért, amennyit a kuncsaft mondott, hogy legalább munkánk legyen. Egyesek tovább mentek, öles plakátokon kiírták a boltajtóra, hogy ők milyen olcsón dolgoznak. Persze hirtelenében meg is szaporodott a munkájuk és ha nem is kerestek többet, mint akik tartották az árakat, de legalább többet dolgozhattak. A többiek, amikor látták, hogy az „Olcsó János”-nak több munkája van ész nélkül utánozták, sőt tullicitálták. — Ha akkor ésszel élünk és meggondoljuk, hogy ha olcsóbban is dolgozunk, azért nem kopik hamarabb a talp, nem rongyolódik hamarabb a cipő, tehát több munkánk akkor sem lesz és így nemhogy többet keresnénk, hanem mivel olcsóbban dolgozunk kevesebbet fogunk keresni — akkor nem utánoztuk

volna az „Olcsó János”-okat, hanem őket felvilágosítottuk volna tévedésükről és azóta is dolgozhatnánk tisztességes megélhetést biztosító, a mindenkori munkabérek és termelési költségek, anyagárainak megfelelő áráért. Ez az igazság.

Az is igaz, hogy a hócipő nagyon sokat árt nekünk, mert jóval olcsóbb, mint egy jó télcipő. De ha mi egységesen talpraálltunk volna és minden cipész egy előre meghatározott napon az ország minden városában, minden falujában tiltakozó gyűlésre jött volna össze a hócipő szakmánkat tönkretevő versenye ellen, akkor a miniszter a vám felemelésével annzira megdrágította volna a hócipőt, hogy az nem tenné tönkre téli szezonunkat. Ez az igazság.

Az is igaz, hogy az állami adók, városi taxák, betegsegélyző járulékok elviszik az amugy is kevés kenyérünk nagyobbik részét, hogy sokkal magasabb összeg után vagyunk megadóztatva, mint amennyit tényleg keresünk, de mégis soha szervezeten egy emberként nem álltunk talpra, hogy tiltakozzunk az igazságtalanságok ellen, hanem kiszolgáltattuk magunkat a törvényhozó fórumok, hatósági közegek kényekedvének. Ez az igazság.

Az is igaz, hogy a cipőgyárak a kisipar rovására nagyon előretörték, de mi sohasem követeltünk a kisipar védelmére adókedvezményeket, állami támogatást, hanem csak keseregtünk, sóhajtoztunk és még csak azt sem tettük meg, amit szervezett erő nélkül is megtehettünk volna, hogy ahogyan a gyár-
ipar fejlődött, úgy fejlesztettük volna tovább a kézi-
ipart is. Ha összehasonlítjuk a 10 év előtti gyári cipőt a maival és összehasonlítjuk a 10 év előtti rendelt cipőt a maival, akkor el kell ismernünk, hogy lemaradtunk. Ezért veszi el a gyár-
ipar a mi piacunkat. Ez az igazság.

Amikor arról van szó, hogy miért nem tudunk magunknak munkánkkal egy tisztességes polgári életszínvonalat biztosítani, akkor ne keressük a hibát, kívülálló okokban, hanem, tekintsünk önmagunkba és ismerjük el, hogy azért züllöttünk le erre a szintre nem is emberi életszínvonalra, amelyiken vagyunk, mert ellenséget látunk a szaktársunkban, nem sors-
társat, a végletekig konkurálunk vele, ahelyett hogy egységes áráért dolgoznánk. Azért jutottunk ide, mert

mindegyikünk azt hitte, hogy ő egymaga is elég erős az élettel, a gazdasági válsággal, a nagytőkével megküzdeni, holott az az igazság, hogy egyesült erővel, közös munkával mindazt el tudtuk volna érni, aminek hiányát oly nagyon érezzük. Még mindig nem késő, még mindig összefoghatunk, még mindig érhetünk el eredményeket. Ha erős szervezetekbe tömörülünk sokkal többet elérhetünk, mint amennyit gondolunk.

A R A D.

Szövetségünk elnökének és lapunk technikai szerkesztőjének január eleji látogatása és buzdító beszédei, nem maradtak hatás nélkül az aradi cipészek szervezeti életére.

A szindikátus elnöke, Adoc Ákos és alelnöke Rada János maguk köré gyűjtötték azokat a szaktársait, kik a szervezetért dolgozni is hajlandók és többször végiglátogatták, megagitták, gyűlésekre hívták az összes cipész mestereket. Az eredmény nem maradt el. Tömegesen léptek be új tagok a szindikátusba. A rendszeres szerdai heti gyűléseket szép számmal látogatják. A napirenden a legégetőbb problémák: az árak szabályozása, az adó, a betegsegélyző, stb. szerepelnek. A vitában számosan vesznek részt a különböző szempontokból világítják meg a tárgyat, hogy a határozatok minél egészségesebbek, célravezetőbbek legyenek.

Az árak szabályozását több gyűlés keretében tárgyalták meg. Végül elfogadtak egy árszabályt, amely azonban nem kötelező, hanem irányárakat tartalmaz, hogy azok is, akik nem számolnak, láthassák a reális árakat és igazodjanak hozzá. A rendelt munkánál, javításoknál három árkategóriát állítottak fel a munka, anyag különböző minőségének megfelelően. Azt, hogy ki milyen osztályu munkát készít, mindenki maga határozta meg. A szindikátus pressziót semilyen irányban nem gyakorol, hanem odaigyekszik, hogy a rendszeres gyűlésekkel, a kérdések állandóan napirenden tartásával, megvitatásával közeledést hozzon létre a szaktársak között, hogy ne mindegyik konkurenst lásson a másikban, akivel életre-halálra meg kell küzdeni, hanem sorstársat, bajtársat, akivel karöltve, vállvetve kell küzdeni egy jobb, emberibb megélhetésért. A szindikátus reméli azt, hogy így minden kényszerítő eszköz nélkül pusztán a felvilágosítás, meggyőzés, öntudatra ébresztés erejével eléri, hogy lassanként mindenki saját jól felfogott érdekéből, önszántából fogja betartani az árszabályt és nem fogja munkáját értéken alól odaadni. A piacra dolgozók és exportcipő készítőik is felállítottak a maguk számára egy egy árszabályt.

Ezt az igazságot ismerték el a bőrgyárosok, bőrkereskedők, cipőgyárosok és cipőkereskedők, akik most arra törekednek, hogy ahelyett hogy egymást marnák, egy táborba tömörülve javítsák meg a helyzetüket. Ne hagyjuk, hogy a bőrpar szanálását nélkülünk vigyék keresztül, mert akkor az a mi bőrünkre fog menni. Mi is szakmába tartozunk követeljünk részt ebben az akcióban, védjük meg az érdekeinket.

Az adókövetéssel kapcsolatban a szindikátus elhatározta, hogy erőteljesen követelni fogja az adók leszállítását, ragaszkodik ahhoz, hogy a kivetés a szakma megbízottjainak a bevonásával történjék és a megbízottakat minden erejével támogatni fogja.

Az iparosok betegsegélyző-biztosítása tárgyában a szindikátus azt az álláspontot foglalta el, hogy ez ne legyen kötelező. Csak az iratkozzék be, aki akar és abba az osztályba, amelyikbe akar, követeli a teljes autonómiát és a törvény összes sérelmes pontjainak módosítását.

A szindikátus elhatározta, hogy a kisiparosok országos szövetségét az adó, betegsegélyző és egyéb sérelmek orvoslását célzó munkájában támogatja és a február 24-én Bukarestben tartandó rendkívüli közgyűlésén Adoc Ákos elnökkel és Rada János alelnökkel képviselteti magát.

Végül még megemlíti, hogy a szindikátus anyagi helyzetének megjavítására március 9-én táncmulatságot rendez.

Amint látjuk, az aradi szaktársaink élénk szervezeti életet élnek. Reméljük, hogy ez nemcsak egy rövid időre szóló fellobbanás, hanem a helyzet felismeréséből folyó állandó, kitartó célludatos szervezeti munka kezdete.

Ortner.

WAGNER KÁROLY TH.

fimárgyára

Hălchiu — Höltvény — Heldsdorf (jud. Braşov)

szállít:

talpat, sport és beléshőröket

A Lábbelikészítő mesterek figyelmébe.

Irta: Brânzea János szövetségi alelnök,

Kedves szaktársaim!

Közismert dolog, hogy a mi szakmánk is sokat szenvedett az általános krízis nyomása alatt. Ennek a következménye volt, hogy számosan soraink közül kénytelenek voltak beadni iparendeléyeiket, azok pedig, akik folytatták a mesterséget le kellett nyomják az árujuk értékét a lehető legkisebbre.

Egy idő óta azonban azt vesszük észre, hogy egyes gyárak mintegy harminc százalékkal fölemelték a cipők árát s így már mutatkozik a kartellmegegyezés hatása az egész piacon.

Az eredmény az, hogy a jobb talp és bőrgyárak szintén fölemelték a nyersanyag árát, de mi, akik szintén ily drága áron vásároljuk az anyagot, még eddig egyetlen lépést sem tettünk, hogy a nagy kiadásoknak, drága anyagnak és az élet nehézségének megfelelő áron árusítsunk. Csak bámuló szemekkel

nézzük a gyárak mostani ár-ugratását és a mai viszonyok között szinte meseszámba menő hasznát.

Ha a kartellbe tömörült nagytökések megtudják valósítani a nagyobb hasznot, magától értetődőnek kell értsük azt, hogy mi kicsinyek is megvalósíthatunk ebben a létért való küzdelemben annyit, amennyi legalább a magunk és családjaink szükségleteire elég. Épen ezért föltétlenül szükség van arra, hogy a nemsokára beálló tavaszi szezonban az árunk eladási árát legalább 20 százalékkal emeljük, amint arra már a tavaly felhívtuk az iparosság figyelmét 4-ik és 5-ik számunkban.

A fogyasztó-közönség bizonyára meg fogja érteni, hogy ez az emelés nem haszonlesésből, hanem csak egyszerű megélhetésünk biztosításának okából volt szükséges.

A szövetkezeti mozgalom története

Irta: Dr. Oberding József György.

(Folytatás)

Fogyasztási raktárukra nézve a következő szabályokat állapították meg: üzletükben csakis elsőrendű minőségű árut tartanak, az eladások csakis készpénzfizetés ellenében, szabott árakon történnek. Áraik a szokásos kiskereskedelmi árakhoz igazodnak, az üzletben nem tagok is vásárolhatnak. A beszerzési és eladási ár különbözeteiként előálló üzleti nyereséget negyedévenként szétosztják tagjaik között, még pedig a tagok által eszközölt vásárlások értéke arányában. A nyereség ily módon való szétosztása, vagyis az ugynevezett „vásárlási visszatérítési rendszer” meghonosítása a legjellegzetesebb alkotásuk. De teljesen eredeti vonás a nyílt üzlethelyiségben való árusítás, valamint a szavazati jognak a személyszerinti (hogy t. i. minden tag csak egy szavazattal bír) és nem az üzletrészek arányában való megállapítása. Rendszerüknek a nyílt üzlethelyiségben, kiskereskedelmi áron és a vásárlási visszatérítés melletti árusítás adja meg a karakterét, amely mind a mai napig a modern fogyasztási szövetkezetek fundamentális alapját képezi. Kifelé miben sem különbözik a szövetkezeti üzlet más kereskedéstől, ép úgy, ép olyan áron vásárolhat ott bárki, mint bármely más üzletben, a tagok azonban az elszámolási időszak végén visszakapják a vásárlásaik alkalmával rajtuk elért nyereséget s így

végeredményben szükségleteiket a nagybani beszerzési áron szerezték be.

Bármily utópisztikus célkitűzéssel is indultak el a rochadalei takácsok, gyakorlati érzékük mégis helyes irányba terelte őket, sikerült megtalálniok a szövetkezeti gondolatnak a modern kapitalista gazdasági rendszerben való helyes alkalmazási módját a szövetkezeti eszmének a kereskedelmi vállalat útján való érvényesítésében.

A kapitalista gazdasági szervezetet a vállalatok sorozata alkotja, egész gazdasági életünket a vállalatok organizálják. Míg az elmúlt korban a gazdasági hatalom képviselői a személyek voltak, a kapitalista gazdasági rendszerben a vállalatok ragadták magukhoz a hatalmat, ahol nem a vállalat mögött álló személy, hanem a vállalat gazdasági erejét alkotó személytelen tőke játsza a dominens szerepet. A szövetkezeti eszme ezáltal tudott beilleszkedni a kapitalista gazdasági rendszerbe, hogy a vállalat formáján keresztül jutott érvényesülésre, a vállalat útján szintén a gazdasági hatalom részesévé vált. Addig azonban, míg a kapitalista vállalat gazdasági hatalmát az üzleti nyereszkezésre használja ki, a szövetkezeti vállalat tagjai gazdasági jólétének az előmozdítását szolgálja. A kapitalista vállalatnál a nyereség a cél,

a szövetkezési vállalatnál nem a nyereség, hanem az a gazdasági előny melyet a nagytőke, a nagyüzem képvisel. A magányosan álló és a kapitalista vállalatok uralmának kiszolgáltatott kisemberek a szövetkezeti vállalat útján ugyanazon gazdasági feltételeket és gazdasági előnyöket élvezhetik, mint aminőt a nagytőkés. Ezáltal a szövetkezeti vállalat a kis- és nagytőkés közt fennálló gazdasági ellentétet kiküszöbölí s a kisembereket a kapitalista gazdálkodás haszonrészesévé teszi.

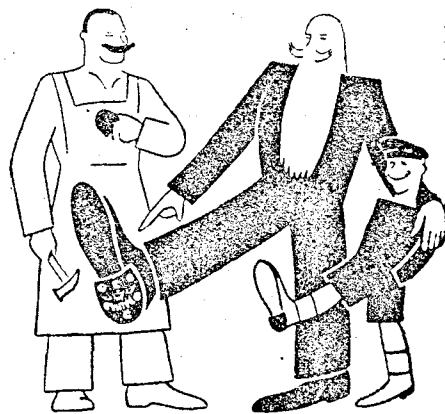
A rochdalei tanácsok anélkül, hogy az új gazdasági rend ellen fordultak volna, annak rendszerébe illeszkedve, a kapitalizmus sajátos orgánuma, a vállalat igénybevétele útján alkalmazták a szövetkezési eszmét, a gazdaságilag gyenge egyedeknek a kölcsönös támogatás útján való megsegítését, mely megoldással a modern szövetkezeti mozgalom új korszakát nyitották meg.

A rochdalei takácsok fellépése nyomán meginduló angol fogyasztási szövetkezeti mozgalmat *Victor Aimé Huber* ismertette Németországban, de az akkori viszonyok közt a fogyasztási szövetkezeti mozgalom még nem tudott ott elterjedni. Németország ugyanis abban az időben még mezőgazdasági állam volt s hiányzott az az ipari proletáriátusa, mely Angliában a fogyasztási szövetkezeti mozgalmat táplálta. A szövetkezeti elvek így a különleges német viszonyok következtében egészen más irányba hatottak. Németországban inkább a kisiparos és kiscgazda egzisztenciáját veszélyeztette a kapitalista gazdasági rendszer térhódítása, minek következtében a német szövetkezeti szervezkedés a hitelezés irányában érvényesült, hogy a kisiparos és kiscgazda a hitel útján megerősödve, üzemét a kapitalista gazdasági rendszer igényeihez alakíthassa.

Schultze és Raiffeisen.

A szövetkezeti mozgalom német uttörői *Schultze Hermann* és *Raiffeisen Frigyes*. Eleinte mindketten fogyasztási szövetkezeti alakulatokkal kísérleteztek. Schultze első szövetkezetét 1847. évben alapítja meg Delitsch városkában a nép olcsó kenyérrel való ellátására. E célból malmot bérel és sütődét állít fel. Később, 1849. évben, betegsegélyező és temetkezési egyletet szervez, majd ugyanabban az évben megalapítja az asztalosok, valamint a cipészek anyagbeszerző szövetkezetét. Míg előbbi alkotásai inkább karitatív jellegűek voltak, ez utóbbi két alkotása már tisztán a szövetkezeti önszegély alapján áll. Schultze anyagbeszerző szövetkezeit a tagok korlátlan és egyetemleges felelőssége mellett alapítja meg, hogy a szövetkezet hitelét alátámaszthassa. A korlátlan és egyetemleges felelősség oly eredeti elgondolás Schultzenél, mint a vásárlási visszatérítés a rochdalei takácsoknál. Az anyagbeszerző szövetkezetek hasznos szolgálatot tettek ugyan a tagoknak, mert 15 százalékkal olcsóbban árultak, mint a többi üzletek, de

MIUTÁN OLY SOKÁ TARTOTT

KÉRÜNK UJBÓL

PALMA

SARKOT

hitelt nem nyújtottak, míg a kisiparosnál sokkal fontosabb volt a hitel, mint a 15 százalékos ármegtakarítás. Hogy a helyzetet segítsenek, az anyagbeszerző szövetkezetek mellé előlegezési egyleteket szervezett Schultze. Az előlegezési egyletek eleinte szintén karitatív alapon működtek, de az előlegezési egyletek nagy sikere arra indította Schultzét, hogy az anyagbeszerző szövetkezetek mintájára ezeket is alakítsa át egyetemleges felelősségű hitelszövetkezetekké. Hitelszövetkezetekkel sokkal nagyobb sikert is ér el. 1853. évben Delitschben és környékén már 12 szövetkezet működik.

Schultze hitelszövetkezeti rendszerének a jellegét a tagok egyetemleges és többszörös felelősége adta meg. A tagok nemcsak az üzletrészük értékének erejéig feleltek a szövetkezet tartozásaiért, hanem azon felül is befizetési kötelezettséget kellett vállalniuk arra az esetre, ha a szövetkezet tartozásait nem fedzné a társasági vagyon. Ezáltal a szövetkezet kiszélesítette a hitelalapját, úgy, hogy tagjai hitel igényét teljesen kiszolgálhatta. Schultze szövetkezeit valóságos kis bankok voltak. Az üzletrészek legmagasabb értéke 1000 márka volt s korlátlan számban jegyezthettek le, de tekintet nélkül az üzletrészek számára, minden tag csak egy szavazattal bírt. Schultze szövetkezeit tekintélyes üzletrész-lőkével működtek, amellét, hogy a nyereségből bőven dotálták a tartalékalapot is. A szövetkezet vezetése teljesen üzletszerű volt, az ügykezelést fizetett tisztviselők látták el.

(Folytatása következik)

Mit ír elő az érvényben levő törvény a kiséparos könyvvezetésére?

Súlyos retorziókat ír elő a törvény az üzleti könyvek szabálytalanságainak megforlása végett.

Az üzleti könyvek vezetése körül az utóbbi időben igen sok nézeteltérés merült fel a hatóságok és az ügyfelek között. A gyakorlati jogviták oka az, hogy az országban ezidőszert négy kereskedelmi törvény (a román, a magyar, az osztrák és az orosz) van hatályban, amelyek meglehetősen eltérő rendelkezéseket tartalmaznak a könyvviteli kötelezettség tekintetében.

A magyar kereskedelmi törvény területén (Erdély, a Bánság, Körösvidék, Szamosvidék, Salumare és Maramures) az alapul szolgáló kereskedelmi kódex értelmében —

kiséparosokra és kiskereskedőkre nem terjed ki a könyvviteli kötelezettség.

Ugyde ezt az intézkedést áttörte az az új törvényerejű rendelkezés, amely a cégbejegyzéseket a törvényes hatásköréből az Iparkamarához utalta át. Ez az új rendszer a cégbejegyzési kötelezettséget igen kiszélesítette, amennyiben

minden tényleges kereskedelmi tevékenységet folytató vállalkozást, így a kiséparit is, amennyiben áruk rendszeres forgalmazásával foglalkozik, cégbejegyzésre kötelezte.

Már pedig a bejegyzett cégek a magyar kereskedelmi törvény szerint is könyvviteli és leltározási kötelezettség alá esnek.

Hozzájárul mindezekhez, hogy

az adótörvények is előírják az üzleti könyvek vitelét, sőt igen súlyos büntetés alá eső kihágásnak minősítik e kötelezettség elmulasztását, illetve szabálytalan teljesítését.

A pénzügyigazgatóságok, — mint ismeretes, — a bélyegtörvény szempontjából, az üzleti könyvek ellenőrzését megkezdték és a kihágást elkövetők ellen az eljárást megindítják. A törvény rendelkezése szerint

minden iparos és kereskedő naplót és leltárt köteles vezetni,

tekintet nélkül arra, hogy patenta fixa adó, vagy a rendes adókövetés alá tartozik,

még akkor is, ha ezen üzleti könyvek az adókövetés alkalmával nem vétettek figyelembe.

Az említett üzleti könyvek minden lapja után 5 lej bélyegilleték és 2 lej repülőbélyeg fizetendő a pénzügyigazgatóságnál eszközlendő láttamozás alkalmával.

Hogyan vezetendők ezek üzleti könyvek, hogy azok szabályosnak minősültsenek?

A kereskedelmi törvény 26. szakasza szerint minden iparos és kereskedő köteles üzlete megkezdésekor leltárt készíteni, tehát

ingatlan vagyonát, követeléseit és tartozásait, készpénze mennyiségét és egyéb javait pontosan összeítani

és az egyes javak értékét kitüntetni egyúttal a követel és tartozik állapotnak egymáshoz való viszonyát kimutatni, mérleget készíteni.

E leltár és mérleg minden évben elkészítendő.

A fentemlített törvény 25. szakasza előírja, hogy az iparos és kiskereskedő által kötött összes ügyletek, valamint a vagyoni állapotára vonatkozó adatok bevezetendők a naplóba.

Az üzleti könyvek szabálytalan vezetése kihágást képez és fizetett kereseti adó összegének erejéig büntethető. E büntetés többször is megismételhető mindaddig, amíg az illető iparos és kereskedő üzleti könyveit nem szabályszerűen vezeti.

Reménység.

*Nehéz a kereset, melyet hordozunk;
súllya alatt néha összeroskadunk.*

*Testünk a porban, mint rongydarab hever,
de hűtünket azért nem veszítjük el.*

*Ez nyújtja felénk szelíd, lágy kezét
leveszi rólunk tetheink felét,
másik kezével biztatón emel
és fáradt testünk új erőre lel.*

*S vas akarattal haladunk tovább,
elfelejtve életünk nyomorát
messzi valahol világít a fény,
melyet élénkbe küldöz a remény.*

Veress István (Brassó)
cipész-segéd.

Die Gerberei

Karl Th. Wagner

Hälchiu — Heldsdorf — Höltdövény (jud. Braşov)

erzeugt:

Sohlen, Sport- und Futterleder

Az erdélyi ipari céhek élete.

IRTA: Dr. VERESS ENDRE.

(Folytatás)

Az inasok kötelességei.

„Az inasnak tiszte elsöben is, hogy minden reggel felköltében s lefektében az Istennek könyörögjön azon, hogy az Isten segélye meg azon mesterségeinek megtanulására, melyre magát adta. Minthogy az inas az szolgálónál majd alább való cseléd, mivel az szolgáló esztendeig szolgál fizetésért, de az inasnak holtig való kenyeret ad az ő mestere vagy gazdája, ha jól viseli magát, azért mind urának, mind asszonyának kedvöket keresse, és hogy kedvökben lehessen, minden szombaton, ha kívánják, maga megkínálásval még az lábokat is megmossa.“

„Az mivelő asztalt, mely mihelynek mondatlik minden szombaton megmossa és az munkát össze szedje és az mihelyben a munkához valami hozzávaló, elrakja, hogy mikor ura ökegyelme kívánja, elé adhassa.“

„Afféle hejehujjakkal, rossz inasokkal, kártyázó és kockázókkal ne társalkodjék, hanem magánál jobbakkal. Minden becsületes embert megbecsüljön, minden embernek örömeit köszönjön, az süvege drága ne legyen.“

„Ha az ura kíményen a háztól, az ura munkáját le ne tegye, hogy az magáét felvegye és azt mivelje. Minden munkája ura és asszonya hírével legyen.“

„Amit urától és asszonyától hall, azt az házból ki ne vigye, szóhajtó ne legyen. Ura és asszonya csizmáját minden estve megtisztítsa s még az legényét is, úgy veszi haszát. Köntösüket is meg seperje s magát is csinosan viselje.“

Ezekkel a figyelmeztető szavakkal történt meg a beszegödtetés, ami után a szegödésről szerződést csináltak és azt egy könyvbe vezették be. Ezzel az aktus véget ért és az inas szorgalommal töregett célja: a céh felé.

Sajnos, manapság a mult idök eme nagy jelentőségü és az inasra is nagy befolyást gyakorló szerződés teljesen eltűnt, kiment a divatból és helyét elfoglalt a sablon, a száraz szerződés, amikor a tanuló még azt sem érzi, hogy hivatalosan bevették inasnak.

Az inasévek alatt az apródnak hűségesen és becsületesen kellett szolgálja mesterét és mesterasszonyát. Nemcsak a mestersége körébe vágó dolgokat kellett elvégezze, hanem a házi teendőkben is el kellett járjon. Így például asszonyának vizet hordani, fát vágni, surolni stb. volt kötelessége. De ezt nemcsak az inasok csinálták meg, hanem még a fiatal legényektől is elvárták.

Bizony gyakran előfordult, hogy az inas beleunva mesterségbe, nyomtalanul eltűnt mestere mű-

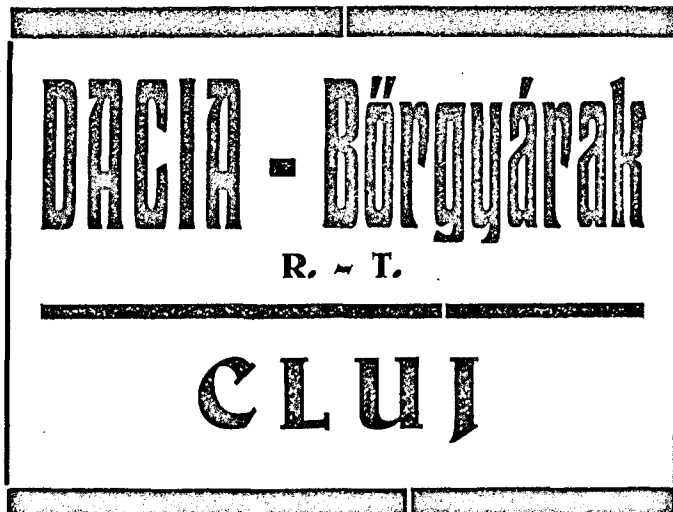
helyéből. A céhszabályok szerint az inas szökése vizsgálat tárgyát képezte és ha az inasnak méltó panasza volt mestere ellen, úgy mesterétől elvették és hátralévő idejét egy más mester műhelyében töltötte le. A mestert pedig hibájáért szigoruan megbüntették. Ha pedig a mester elleni panasz nem felelt meg a valóságnak és állítását nem tudta bebizonyítani az inas, akkor volt mesteréhez visszarendelték méltó büntetés elnyerése mellett.

Az inasok szabadulása. Legénység.

Ha az inas tanuló esztendőit kitöltötte mestere műhelyében, akkor újból elmentek a céhmesterek elé, hogy a szabaditást megejtsék. Persze ez is másként történt, mint ahogy ma történik, mert sajnos, ma a felszabadulandó inas és mestere közötti viszony a tanuló évek vége felé teljesen leherré válik, úgy hogy mind két fél örül, ha egyik a másiktól szabadulhat. A mai mester sietve szabadítja fel tanulóját, az inas pedig örvendve a szabadságának nagy reményekkel vág neki az életnek, amely aztán egymás után osztogatja a csalódások egész láncolatát annak az ifjú segédnek, aki féltudással, de igen gyakran teljes tudatlansággal, minden szakmai kiképzés nélkül kerül ki az élet göröngyös útjára.

Mindezt csak azért említem fel e helyen, hogy rámutathassak arra a különbségre, ami a mult idök szakmai kiképzése és a jelenlegi közt van. Abban az időben nagy súlyt fektettek arra, hogy az inasból jó szakember legyen, hogy helyét megállhassa, ha kikerül az életben és ne hozhasson szégyent arra a céhre, amely tagjai közé fogadta. Éppen ezért szigoruan megkövetelték a tudást attól, aki felszabadult és attól, aki önálló mester akart lenni. Ma? Mindez hiányzik. Az inasok szabadítása sem egyéb, mint egy sablonszerű írott szerződésnek a felszabadulandó inas kezébe adása, hogy boldoguljon vele, ha tud, akár mint segéd, akár mint önálló mester vagy mint kontár, amely sors sajnos, ma a legtöbb legénynek a szomorú kálváriája.

(Folytatása köv.)

Kartársaink

figyelmét az alantikban az *Esta-Sun* oradeai vegyigyár által forgalomba hozott „*Sun Colour*” felhasználására hívjuk fel.

Az *Esta-Sun* gyár gépi és kézi pucoláshoz való talpfestékeket hoz forgalomba. Ez alkalommal a kartársainkat jobban érdeklő kézi pucolást ismertetjük:

A finoman lecsiszolt talpat, az előzőleg jól felkavart „*Sun Colour*” talpfestékekkel — egy lapos teveszőr ecsettel — a talp hosszában lefestjük, kb. 20 p. múlva, midőn a festés megszáradt, újból lefestjük a talpat, de most már az első festésre keresztbe festünk. A második festés megszáradása után következik a fényesítés, ami 2 féle képpen történhetik; hidegen, vagy melegen.

1) Hidegen való pucolásnál, midőn a második festést is teljesen megszáradt, egy vászondarabra „*Diaboló*” csiszoló pasztát teszünk és körforgásszerű mozdulatokkal addig dörzsöljük a „*Sun Colour*”-ral bekent talpat, míg az tűkőrfényes lesz. Ennek végétével „*Sun Gloss*”-al vékonyan bevonjuk a talpat és puha vászon darabbal tökéletes fényesre dörzsöljük.

2) A melegen való pucolásnál, a száradás után a meleg vassal (ambosszal) kezdjük dörzsölni (fényesíteni) a talpat. Ez a dörzsölés, mindig csak kis felületen történjék és nagyon ügyelni kell, hogy egyenletesen menjen végbe a munka. Midőn a meleg vassal a munkát elvégeztük a talpat ugyanugy, mint a hideg pucolásnál, „*Diaboló*”-val és *Sun Gloss*zal utána pucoljuk.

Az „*Esta-Sun*” gyár talpfestéke, a „*Sun Colour*” minden színében kapható. A talpat a fenti módon 2-szer bekenni, csak a világos színeknél szükséges. A sötéteket (barna vagy fekete) talpfestékekkel elég, ha csak egyszer kenjük be a talpat, teljesen kielégítő eredményt kapunk. Óvakodni kell azonban sós talpak felhasználásától, mert a só átüt a festéken. A sós talpat használhatjuk, ha előbb szalamiák szeszes vízben áztattuk.

A gyakorlat mutatja, hogy a fentiekben leírt „hideg pucolás” olcsóbb és gyorsabb, mint a meleg vassal való pucolás a fentiek betartása mellett, az „*Esta-Sun*” oradeai vegyigyár készítményeivel a legszébb eredményeket érhetjük el.

Júniusban tartják meg a temesvári ipartestület jubileumát.

Az ipartestületeket tudvalevően az 1884-ik évi ipartörvény alapján alapították. A bánági metropolisban 1885 június 2-án tartották meg az alakuló közgyűlést s így az ipartestület félszázados jubileumát ezidén tartják meg.

A rendkívüli ünnepségre való tekintettel most állították össze a limisoarai ipartestület félszázados tevékenységét jelentő adatokat. Az elmúlt ötven esztendő alatt 56.666 é inas volt a bánági metropolisban. Ennyi tanoncszerződést kötöttek ugyanis az ipartestületben. Ezek közül 11.245 szerződést felbontottak. 25.136 szabadítás volt és 7079 iparigazolványt állítottak ki. A békéltető bizottság 5474 ítéletet hozott, a befolyt ügyiratok száma 172.594.

Az alapítás esztendejében, 1886-ben, 943 iparigazolvánnyal bíró tagja volt az ipartestületnek és 600 tanonc volt nyilvántartva.

Ma 2464 iparosmester van Temesváron, a tanoncok száma 1654.

Természetesen annakidején egyes iparágakat még nem ismertek, amelyek azonban ma fennállnak — példa arra már az autójavitó szakma is — viszont más iparágak virágzóbbak voltak akkor, mint ma. Nem voltak még cipőgyárak s így éppen a lábbelikészítők szakmája volt a legvirágzóbb. 943 mester közül 233 mester lábbeli készítésével foglalkozott. 107 csizmadia és 126 cipész. Ma éppen a cipészek szakszervezetje panaszkodik leginkább. Szakmájuk tényleg sanyaru helyzetben van.

Vidám sarok.

FIATAL URAK.

- Mivel foglalkozol mostanában?
- Az apám irodájában vagyok alkalmazva.

És te?

- Én sem csinállok semmit . . .

KÜLÖMBSÉG.

A falusi koldus találkozik városi kollégájával.

— Na, milyenek ott a viszonyok? — Kérdezi az egyik.

— Nálunk falun rosszak. Itt ugy-e többet keres egy szakképzett kartárs?

— Többet, többet, de több is kell.

— Miért, hiszen itt se nagyobb a drágaság?

— Jó, jó, de milyen nagy a flanc!

SEGITHET MAGÁN.

Egy ötven éves ember elvett egy huszéves lányt. A nagy eset a legjobb zsur-csége.

— Hogy mehelett hozzá egy ilyen fiatal lány ahhoz az öreg urhoz? — sopánkodik valaki.

— Nem kell azért sajnálni, — jegyzi meg ravasz mosollyal egy másik. — Ha sokalja az ötvenest, felvállja két huszonötösre.

VALLÁSFILOZOFIA.

Káplár ur Csinos vallási statisztikát csinál: — A katolikusok ide állanak, a reformátusok oda,

a zsidók amoda, — rendelkezik.

A parancsot pillanatok alatt teljesítik, de egy baka a régi helyén maradt.

— Hát te mit tátod itt a szádat?

— Én felekezetenélküli vagyok.

— Figyelj ide jól. Adok egy perc gondolkodási időt. Ha ezalatt nem választasz magadnak valamilyen vallást, úgy a zsidók közé ruglak, hogy csak úgy füstölsz.

Tarif de piață :-: Vásári árszabály

1 pár férficipő	Lei	350
36—38 fiu cipő	"	300
32—35 " "	"	279
28—31 " "	"	208
1 pár női magasszáru cipő	"	350
32—35 lányka cipő	"	279
28—31 " "	"	208
1 pár férfi félcipő	"	350
Női kaplinélküli	"	300
Lag kaplival	"	320
piszekkel	"	330
Sport-Bakancsok	"	340

Cizme—Csizmák.

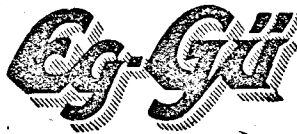
Cizme de lux ptr. bărbați dela No. 46—46	Lei	830
Férfi box csizmák	"	575
Dizme de box pentru dame No. 36—41	"	575
Mői box csizmák	"	420
Cizme de băteji dela No. 36—40	"	708
Fiu box csizma	"	525
Cizme de băteji dela No. 30—35	"	370-390
Fiu box csizma	"	
Cizme unurate dela No. 40—45	"	
Zsíros csizma	"	
Cizme de dame unurate dela No. 36—40	"	
Női zsíros csizmák	"	
Cizme de baiat unurate dela No. 30—35	"	
Fiu zsíros csizmák	"	

Elfogadtatott 1935 január hó 21-én a brassói cipész szakosztály ülésén.

Közgyűlés megbízásából:

A vezetőség.

Zászlószentelés. A brassói Rokkant és Temetkezési Egyesület 1935. február 25-én tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen elhatározta, hogy az évben megtartandó országos kongresszus alkalmával egy zászlót szentel 200 éves fennállása alkalmából. Az ünnepségre már most folynak az előkészületek.

Ingrijirea încălțăminteii în trecut și în prezent.

Părinți noștri își mai amintesc de excelentul vax depe timpul bunicii. Aceasta se numea pe atunci ingrijirea încălțăminteii. Ce transformare a adus aci pasta în tuburi Eg-Gü! Ingrijind încălțăminteaa Dvs. cu Eg-Gü, nu veți avea ghețe pătate și ruinate, ci un lustru excelent și o piele mlădioasă. Să luăm ca exemplu o gheată estină ingrijită cu Eg-Gü. Ne pare ca o piele fină. Eg-Gü în tuburi e foarte practic și durabil, un produs al timpului de față, căci e foarte economic și astfel cea mai convenabilă ingrijire a încălțăminteii.

Producătorul singur pentru România: Schlesinger & Co., Eg-Gü Uzina Chimică, Timișoara II.

Schuhpflege in früheren Zeiten und heute.

Unsere Väter erinnern sich noch an die extraprima Stiefelwische aus Grossmutter's Handkorb. Das nannte die Welt Lederpflege. Beurteilen wir, welcher Wandel hat hier die Eg-Gü Tubencreme gebracht. Bei Eg-Gü gibt es keine verflechten und zugrunde gerichteten Schuhe, sondern eleganten seidigen Hochglanz, tiefen Farbton und geschmeidiges Leder. Ein mit Eg-Gü gepflegter billiger Schuh wirkt gleich wie eine feinere Qualität. Eg-Gü Tubencreme ist sauber, bequem und unbegrenzt haltbar. Durch seine unerhörte Ausgiebigkeit die sparsamste Schuhpflege.

Alleiniger Hersteller für Rumänien: Schlesinger & Co., Eg-Gü Chemisches Werk, Timișoara II.

Cipőápolás hajdan és ma.

Apáink emlékezetében élt még az extraprima „suviks” nagyanyó kézikosarából. Ezt nevezte akkor a világ cipőápolásnak. Gondoljuk el, micsoda változást hozott itt az Eg-Gü tubusos krém. Eg-Gü-nél nincs foltos vagy tönkretett cipő, hanem elegáns selyem tükröfény, mély színárnyalat és tetszetős bőr. Az Eg-Gü-vel ápolt olesó cipő úgy hat, mint valami jobb cipő. Eg-Gü a használatban tiszta, kényelmes és korlátlanul tartós. Hallatlan kiadósága a feldolgozásnál a legtakarékosabb cipőápolássá teszi.

Egyedüli előállítója Románia részére: Schlesinger & Co., Eg-Gü Vegyi Gyár, Timișoara II.

Meghívó.

A „Brassói Bőriparos Mesterek Árucarnoka R. T.” 1935. évi március hó 11-én este 7 órakor az Ipartestület helyiségében (Alsóvilla-utca 5. sz. alatt) tartja tízedik évi rendes közgyűlését, melyre ezúton minden részvénnyest meghív. Napirend: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítő kiküldése. 3. Jegyzőkönyv felolvasása. 4. Igazgatóság jelentése 1934. évi működéséről. 5. A felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása. 6. Igazgatóság és a felügyelőbizottság választása az új törvény szerint. 7. Indítványok. Brassó, 1935. febr. hó 25-án. Az Igazgatóság.

H I R E K

Höntingkalfantilopcipő a divat. A box- és sevrórból készült női cipők mellett új slágercikke van a szakmának. Borjubórból készült antilopszerű, ugynevezett hölingkalf-antilopbórból készítik a divatos női cipőket barna és bézs színekben. A box- és sevrőcipők továbbra is legnagyobbirészt fekete színben készülnek, szürke díszítéssel. Emellett itt is keresett a barna és mogyorószínű és egy kevésbé a sötétlék.

Cipőtálpak selyemből, — természetesen a japán ipari terjeszkedés termékei. A hírek szerint, a selyemből készült cipőtálpak „elpusztíthatatlanok“, nesztelen járását biztosítanak és olcsóbbak egy pár — jelenleg leginkább kelendő — facipőnél. Selyemben a tultermelés oly nagy volna, hogy a japán szakipar új módokat keres bármilyen értékesítési lehetőségre.

Új Francia divatbőr. Párisi jelentés szerint új francia divatbőr került forgalomba, veau rosé, amely nem egyéb, mint a szőrrel együtt kromosan cserzett cipőbőr. Az új bőrt fekete, gesztenyebarna és tompított sötét színárnyalatokban készílik és azt hiszik, hogy a jövő idényben nagy keletje lesz.

Röntgensugarak az amerikai cipőiparban. A cipőkereskedelemben, a lábátvilágító készülék a „Pedoskop“ néhány év óta igen elterjedt a külföldön. Legutóbb újabb és más vonatkozásban vezették be az átvilágítási készüléket a cipőszakmának. Egy amerikai gépgyár olyan készüléket konstruált, amellyel a gyártásból kikerült cipőt dobozolás előtt átvilágítja, hogy megállapító legyen, hogy nincsenek-e szegek, fonalak oly módon elhelyezve, hogy a használatot hátrányosan befolyásolja, a sarok kellőképpen van-e elhelyezve. A készülékkel egyszerre 6 cipőt lehet megvizsgálni. Ezzel az ellenőrzési eljárással nemcsak időt takarítanak, de sokkal megbízhatóbb, mint a régi metodus, amikor a kézzel tapogatták a hibákat.

A rádió és a cipőgyártás. Newyorkból jelentik: A washingtoni szövetségi rádióhivatal Irwing Cézár, az ismert newyorki zeneszerző tanulmányát közli a rádióhallgatás különböző kihatásairól. A zeneszerző

például rámutat arra, hogy a rádió hallgatása nem lebecsülendő mértékben a cipő válságára is kihatással van. Az illusztris szerző kimutatja, hogy a világon legalább 40 millió rádióhallgató van, akik naponta átlag két és fél órát ülnek a rádió mellett, ahelyett, hogy sétálnának, vagy dolgaik után járnának. A 40 millió rádióhallgató tehát cipőjét kevesebbet koptatja s ezzel havonként sokmillió dollár összeg kárbavész a cipőipar szempontjából.

Milyen adókat fognak emelni? Megirtuk legutóbb, hogy a pénzügyminisztérium a költségvetési egyensúly helyreállítása céljából bizonyos vámtételek és forgalmi adók felemelését tervezi. Az erre vonatkozó előtanulmányok máris befejezést nyertek és hírek szivárognak ki arról, hogy ezek az emelések milyen cikkekre vonatkoznak? Így mindenekelőtt a külföldről nagyobb mennyiségben behozott nyersanyagok vámtételeinek emelését irányozzák elő, amelyekre az iparnak feldolgozás céljából van szükségük. A pénzügyminiszter ezekre speciális taxát akar kivetni. Hasonlóképpen vámemelést akartak végrehajtani a redukált taxájú gépek importjára, valamint az ipar szempontjából szükséges olyan tárgyakra, amelyek eddig a nemzeti iparvédelemtől szóló törvény szerint vámentesek voltak. Ezekkel a pénzügyi tervekkel kapcsolatos a forgalmi adók emelésének előmunkálatai is. Bizonyos cikkek forgalmi adóját olyan nagy mértékben emelik, hogy az állam ebből 25 százalékos jövedelemtöbbletre számít. A mostani tárgyalások alapján az olyan félgyártmányokra nézve fognak forgalmi adót megállapítani, amelyek eddig mentesek voltak. Így megadóztatják a gyapolfonalat, a vassodronyt, lisztet és általában minden olyan terméket, amelyeket az ipar feldolgozva hoz forgalomba.

Pártold

azokat a cégeket, melyek lapodban hirdetnek.

FURNITURA S. A.

CLUJ, STRADA REGINA MARIA No. 6. — Telefon: 1-15.

CSAK NAGYBANI ELADÁS!

Bőr és cipőkellékek nagyban

Egyedárusítás és lerakat:

Tanneries Lyonnaises: CHEWREAU X.

HEINRICH KLINGER: Cipőbélések — Schuhfutter, UNION: Pesti aranycsiriz — Budapester Goldkleber, LEDOGA S. A. MILANO: Cserző anyagok — Gerbextrakte.

Standard Gummisarok és gummicroupon.
Gummiabsätze u. Gummicroupone.

WOLF & SOHN, Wien: Peerless Gloss. — I. REITTER, Cluj: Holznägel — Faszeg.

E cikkek minden jobb bőrkereskedésben kaphatók! = Diese Artikel sind in jeder besseren Lederhandlung zu haben!

NUR ENGROS!

Leder u. Schuhzugehöre in Engros

Alleinverkäufe u. Niederlage:

Warum ?

von B. Ortner.

Warum gehen wir Zugrunde, warum verlieren wir unser geerbtes oder in besseren Zeiten erspartes Vermögen, warum müssen wir uns immer mehr zusammenziehen, in kleinere Wohnung, billigeres Geschäft, warum verschulden wir uns beim Lederhändler, beim Hausherrn, warum können wir nicht statt unserem alten zerwetzten zu Grunde gerichteten Kleidern neue anschaffen, warum können wir unsere Kinder nicht schulen lassen, warum ist der Gerichtsvollzieher unser täglicher Gast ?

Wenn wir von diesem mit unseren Fachgenossen sprechen, gibt ein jeder nach seiner Ansicht verschiedene Antworten. Der eine sagt: „Darum weil die Konzessionslosen sich vermehrt haben und die Arbeit vor uns wegnehmen“. Der andere: „Darum weil die Leute Schneeschuhe tragen und darunter schlechte Schuhe, so brauchen sie keine neuen Schuhe, weder Reparaturen und wenn wir die meiste Arbeit haben sollten, haben wir keine. Der Dritte: „Darum weil das Geld was wir verdienen sollten, nehmen uns die Staatssteuern, die städtische Taxen und die Krankenkassa weg“. Der Vierte sagt: „Dass daran alles nur die Schuhfabriken die Schuld sind, denn die Kaulleute verkaufen die Fabriksarbeiten derart billig, dass wir mit Ihnen keinen Wettkampf aufnehmen können“ usw.

Es schaut aus, als ob jeder Recht haben würde, aber ich denke es hat keiner.

Es ist war, dass sich die Konzessionslosen vermehrt haben, aber nicht sie haben die Preise gebrochen. Im Gegenteil, es kommt oft vor, dass sich der Konzessionsloser teurer arbeitet als der Nachbarmeister. Die Preise haben wir gebrochen. Als die schlechte Konjunktur eingetreten ist und die Arbeit billiger geworden ist, wollten die Kunden nicht den verlangten Preis bezahlen, wir wollten sie nicht aus dem Geschäft hinauslassen, und übernahmen die Arbeit um den Preis wie der Kunde wollte, nur darum dass wir Arbeit haben sollten. Einige sind weit geschritten, und haben auf riesige Plakate vor ihr Geschäft geschrieben wie billig sie arbeiten. Freilich hat sich auch plötzlich ihre Arbeit vermehrt und wenn sie auch nicht mehr verdienten als die, welche

die Preise hielten, konnten sie wenigstens mehr arbeiten als die anderen sahen, dass der „billig Arbeitende“ mehr Arbeit hat, haben sie es ihm ohne Verstand nachgemacht, ja sogar überlizitiert. — Wenn wir dann mit Verstand leben und bedenken, wenn wir auch billiger arbeiten, darum wetzt sich die Sohle nicht schneller, der Schuh zerfällt nicht schneller. Also mehr Arbeit werden wir auch so nicht haben, und je billiger wir arbeiten, um so weniger verdienen wir. Dann hätten wir es dem „billig Arbeitenden“ nicht nachgemacht, sondern hätten ihn aufmerksam gemacht auf seinen Irrtum. Seitdem könnten wir um den entsprechenden Preis arbeiten. Dieses ist die Gerechtigkeit.

Auch das ist war, dass der Schneeschuhe uns sehr viel schadet, denn er ist bedeutend billiger, als ein guter Winterschuh. Aber wenn wir uns vereint dagegengestellt hätten und ein jeder Schuhmacher des Landes an einem bestimmten Tag, uns jeder Stadt und Dorf für eine protestierende Verhandlung gegen den Schneeschuh, den Zugrunderichter unseres Faches aufgetreten wäre, dann hätte der Minister den Zoll des Schneeschuhes derart erhöht, das der Schneeschuh unsere Winterseson nicht zugrunde gerichtet hätte. Das ist die Gerechtigkeit.

Auch dass ist wahr, dass die Schuhfabriken zum Elend der Kleingewerbe sehr vorgeschritten ist, aber wir haben nie für den Schutz der Kleingewerbetreibenden Steuernachlass verlangt, und Staatsunterstützung, wir waren nur im stillen verzweifelt, haben geseufzt und haben nicht einmal das getan, was wir auch ohne der organisierten Kraft hätten tun können, dass wie die Fabriken sich entwickelt haben, auch das Handwerk sich entwickeln soll.

Wenn wir die vor 10 Jahren erzeugten Fabrikschuhe mit den heutigen Schuhen vergleichen, dann müssen wir bekennen, dass wir zurückgeblieben sind. Darum nimmt die Fabriksarbeit unseren Markt weg. Dieses ist die Gerechtigkeit.

Wenn von dem die Rede ist, warum wir uns mit unserer Arbeit kein ehrliches, bürgerliches Leben sichern können, dann sollen wir keinen Fehler in den aussergewöhnlichen Gründen suchen, sondern

sollen in uns blicken und bekennen, dass wir darum so weit verlumpt sind, weil wir in unserem Fachgenossen immer nur den Feind sehen und nicht den Schicksalsgenossen und konkurrieren mit ihm, anstatt wir für einheitliche Preise arbeiten sollen.

Darum sind wir so weit gekommen, weil jeder gedacht hat, dass er allein genug stark ist, um mit dem Leben, der wirtschaftlichen Krise und mit dem Grosskapital zu kämpfen, wo ist da Gerechtigkeit, dass wir mit gemeinsamen Kräften das erreichen können, dessen Mangel wir so stark spüren. Es ist noch immer nicht zu spät, noch immer können wir uns vereinigen, wir können noch immer Erfolg erreichen.

Wenn wir uns in starke Organisation mengen, können wir noch immer mehr erreichen als wir denken.

Diese Gerechtigkeit haben die Lederfabrikanten, die Lederhändler, Schuhfabrikanten und Schuhkaufleute eingesehen, und jetzt trachten sie darauf, dass anstatt sie sich gegenseitig häppeln, in ein Lager gedrängt ihre Lage verbessern. Wir sollen nicht erlauben, dass man die Veränderung des Ledergewerbes ohne uns durchführt, denn das kostet unsere Haut. Wir gehören auch in dem Fach und fordern Teil in dieser Aktion.

Schützen wir unsere Interessen!

Für die Aufmerksamkeit der Fussbekleidungsmeister.

Von *Johann Brânzea* gen. W.-Präsident.

Liebe Fachgenossen!

Es ist eine allgemeine bekannte Sache, dass auch unser Fach viel unter der allgemeinen Krise geleidet hat. Die Folge dessen ist, dass viele aus der Reihe der Handwerker gezwungen waren ihre Konzession einzugeben. Diejenigen aber die ihr Handwerk auch weiter betrieben, waren gezwungen den Wert ihrer Ware sehr niederzudrücken.

Seit einer Zeit aber bemerken wir, dass einige Fabriken wie beiläufig 30% den Preis der Schuhe gehoben haben und so zeigt sich schon die Kartellvereinigung auf dem grossen Markt.

Das Ergebnis davon sind, dass die besseren Sohlen und Lederfabriken ebenfalls den Preis der Rohmaterialie gehoben haben, aber wir, die ebenfalls die Ware so teuer kaufen, haben bis jetzt noch keine Schritte getan, dass wir im Verhältniss unter den teureren Materialien und den Lasten des Lebens nach entsprechenden Preisen verkaufen.

Wir schauen mit erstaunten Augen die jetzigen Preissveränderungen der Fabriken, und in der heutigen Zeit fast märchenhaften Nutzen. Wenn die in Kartell getretenen Grosskapitalisten den grösseren Nutzen verwirklichen können, müssen wir es für selbstverständlich finden, dass wir Kleine für unsere Existenz auch soviel zustande bringen können wieviel wir eben für unseren und unserer Familie ihren Gebrauch benötigen.

Eben deshalb haben wir es nötig, dass wir in der sich einstellenden Frühjahrsseson den Verkaufspreis unserer Waren mindestens um 20% erheben, wie wir schon voriges Jahr die Aufmerksamkeit der Gewerbetreibenden draufgezogen haben in unserer 4. und 5-ten Nummer.

Die Einkäufer werden es bestimmt verstehen, dass diese Erhöhung nicht wegen Nutzen, sondern nur zur Sicherung unserer einfachen Lebensmöglichkeit ist.

Gehen Sie
zum
Schuster
und bestellen Sie
die WASSERDICHTEN und
DAUERHAFTEN
PALMAOKMA
SOHLE

Es ist in Ihrem eigenen Interesse

NACHRICHTEN

Die romänische Rundreise unseres Schriftstellers. Der Vorsteher der Genossenschaft war im Januar mit dem technischen Schriftsteller unseres Blattes auf romänischer Rundreise. Während der Reise besuchte er Klausenburg, Maramuresch, Arad, Temesburg und Bukarest. In dem Kreis der Handwerker ist überall grosses Elend, welches auf die unorganisierung zurückführt. In Maramuresch, Arad und Temesburg wurden Versammlungen abgehalten, wo von der Rolle und Wichtigkeit des Schriftstellers sowie von der näheren Arbeit der Genossenschaft die Rede war. Wir haben alle Hoffnung darauf, dass der heurige kronstädter Kongress viele Unannehmlichkeiten verursachen wird.

Seidene Schuhsohlen, — ganz natürlich sind das die Erzeugnisse des japanischen Gewerbes. Den Nachrichten nach, sind die, aus Seide erzeugten Schuhsohlen „unvernichtbar“, sie verursachen gereuschten Gang und sind billiger als ein paar — Holzschuhe, die momentan am meisten verwendet werden. Die Überproduzierung in Seide würde so gross sein, dass das japanische Fachgewerbe neue Erzeugnisse sucht, für mehr welche Verwertungsgelegenheit.

Neues französisches Modeleder. Nach den Pariser Nachrichten, ist ein neues französisches Modeleder in Verkehr gekommen, der veau rosé, welches nichts anderes ist, als das mit Haaren zusammen kromgegerbtes Schuhleder. Das neue Leder wird schwarz, kastanienbraun und in matten Farbentönen zubereitet, und sie glauben, dass es in der nächsten Zeit grossen Gebrauch haben wird.

Die Mode ist der Höntingkalf Antilopschuh. Neben dem aus Box und Chevreauleder erzeugten Damenschuhen ist ein neuer Schlagerartikel im Fach. Aus Kalbsleder verfertigter antilopartiger wird aus sogenanntem Hönlingkalf Antilopleder erzeugt, die modernen Damenschuhe werden in beige oder brauner Farbe hergestellt. Die Box und Chevreauxchuhe werden auch weiter meistens schwarz mit grauer Garnitur hergestellt. Neben diesem ist auch hier die braune, Haselnussfarbe und am wenigsten die dunkelblaue Farbe gesucht.

Röntgenstrahlen in dem amerikanischen Schuhgewerbe. Im Schuhhandel ist der Fussdurchläuchterapparat „Pedoskop“ seit einigen Jahren im Ausland sehr verbreitet. In letzterer Zeit, hat man in neuerer und anderer Beziehung das durchleuchtende Apparat im Schuhfach eingeführt. Eine amerikanische Maschinenfabrik, hat so ein Apparat konstruiert, mit welchem nachdem Erzeugen des Schuhs vor dem Verpacken dieselben durchleuchtet werden,

um festzustellen ob kein Nagel oder Faden das Tragen des Schuhs verhindert und ob der Steckel richtig versetzt ist. Mit dem Apparat kann man auf einmal 6 Schuhe durchleuchten. Mit diesem Kontrollgegenstand wird nicht nur viel Zeit erspart, sondern ist auch viel vertraulicher als die alte Methode, wo man mit der Hand die Fehler durchsuchte.

Das Radio und die Schuhfabrikation. Von New-York wird gemeldet, dass die Waschingtoner Genossenschafts-Radiokanzlei die Studien des Irwing Cezar, des bekannten New-Yorker Komponisten sendet. Der illustrierte Verfasser zeigt an, dass es auf der Welt mindestens 40 Millionen Radioanhörer gibt, welche täglich durchschnittlich 2 einhalb Stunden neben dem Radio sitzen, statt spazieren oder nach ihrer Arbeit zu gehen. Die 40 Millionen Radiozuhörer wetzen also ihre Schuhe weniger und wegen diesem gehen viele Millionen Dollare in der Interesse des Schuhfaches verloren.

Mitteilungen der Schriftleitung.

100 antworten auf die Schässburgs Fragen, wir folgenderweise: Nach unserer Nachricht, ist für das Zuschneidebrett das Buchenholz das beste. Welche Nähmaschine die beste ist, dies bezüglich können wir im Blatte keine Antwort geben. Vom Zuschneiderkurs werden wir sie vom Februar angefangen verständigen. — *Frager von Sft. Gheorghe:* In den oberen Mitteilung bekommen auch sie die Antwort. — *L. Z.* Wir erwarten Sie, wir sollen die Ehre haben. — *B. Szalonta.* Wir wundern uns, das sie seit unserer einjähriger Bestätigung, uns nicht verständigt haben. Wir danken.

Unterstütze

diejenigen Firmen, welche
in deinem Blatte anon-
zieren!

Pantofari din Regiunea B R A Ş O V U L U I !

**Cumpărați în „Hala de vânzare
a pantofarilor industriași de
piele Braşov” PRUNDUL ROSELOR 2.**

Depozit: Sighișoara.

B r a s s ó - v i d é k i Bőriparosok!

Vásároljatok a „Bőriparos-mesterek Szövetkezetének Árucsernokában”, (Brassó Rózsater 2).

Fióküzlet: Segesvár.

Schuhmacher aus der Kronstädter Gegend!

Kauft eure Waren in der „Verkaufshalle der Lederindustr.-Meister Kronstadt” Rosenplatz 2.

Lager: Schässburg.

Ceeace este temelăia pt. o casă, este talpa pt. încălțăminte!

Pt. temelăia unei case, arhitectul folosește pietrele cele mai solide. Pentru talpa încălțăminteii trebuie să se întrebă înțeze pielea cea mai bună.

Tălpile DERMATA sunt durabile, rezistă umezelii, păstrează forma și sunt confortabile al purtat.

Tălpile DERMATA au o greutate specifică mică și deacea Vă permit o calculație favorabilă. Clientela mulțumită, câștigul sporit . . .

Cereți pielea DERMATA dela furnizorul Dv.

Was das Fundament für das Haus, ist die Sohle für den Schuh!

Für das Fundament des Hauses nimmt der Baumeister die besten Steine.

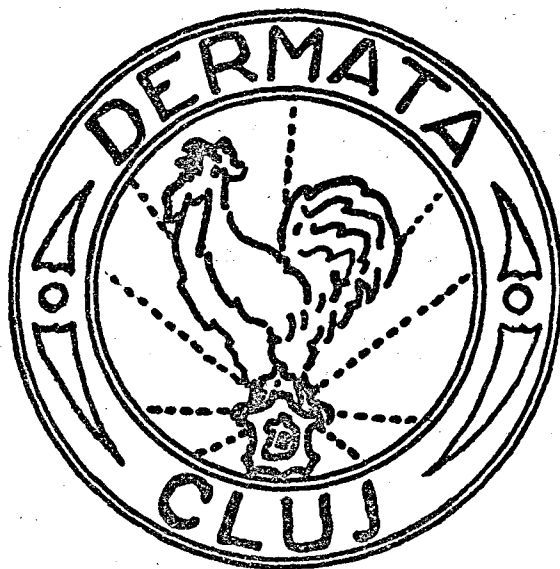
Für die Sohle des Schuhs soll der Schuster nur das beste Leder nehmen.

DERMATA-Sohlen sind haltbar, widerstandsfähig gegen Wasser, angenehm im Tragen und halten die Form.

DERMATA-Sohlen sind spezifisch leicht und erlauben Ihnen daher eine nutzbringende Kalibrierung.

Zufriedene Kunden, besserer Verdienst . . .

Verlangen Sie DERMATA-Sohlen von Ihrem Lieferanten!

A cipőnél a talp olyan fontos mint az épületnél az alapzat!

Amint a ház alapzatához az építész a legjobb köveket használja, úgy a talphoz a cipész a legjobb bőrt dolgozza fel.

A **DERMATA-talp** tartós, vízálló, viselésnél kellemes és formáját megtartja.

A **DERMATA-talp** könnyű súlyánál fogva, előnyös kalkulációt tesz Önnek lehetővé.

Megelégedett vevők, jobb kereset . . .

Követeljen DERMATA-talpat a szállítójától!

DERMATA